

Rzecznik Finansowy

dr Michał Ziemiak

Rzecznik Finansowy

DAL.0212.34.2023
RF/118/2025

Warszawa, dnia 14 kwietnia 2025 r.

Pan

Dariusz Salomończyk

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Sejm RP

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. *SPS-III.020.55.11.2025*
Data wpływu *15.04.25*

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 19 marca 2025 r., znak: dot. SPS-III.020.55.4.2025 w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego (druk nr 1108) (dalej: projekt ustawy), uprzejmie proszę o rozważenie poniższych uwag.

1. Uzupełnienie projektu ustawy w zakresie zniesienia kosztów w postępowaniu ze skargi nadzwyczajnej wniesionej przez Rzecznika Finansowego.

Projektowana ustawa w odniesieniu do kosztów ponoszonych przez Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców (RMŚP) w postępowaniach sądowych wprowadza:

- w art. 15 projektu ustawy, zniesienie obowiązku uiszczania kosztów sądowych przez RMŚP (tj. rozszerzenie katalogu podmiotów określonego w art. 96 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Obecnie analogiczna regulacja już istnieje w odniesieniu do Rzecznika Finansowego;

- w art. 23 projektu ustawy, wprowadzenie zasady, że koszty podlegają wzajemnemu zniesieniu w postępowaniu w sprawie skargi nadzwyczajnej wniesionej przez RMŚP do Sądu Najwyższego lub w sprawie skargi kasacyjnej wniesionej zgodnie z art. 590 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (nowa regulacja w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców).

Obecnie nie ma analogicznej *explicite* sformułowanej reguły dotyczącej wzajemnego zniesienia kosztów w postępowaniu w sprawie skargi nadzwyczajnej wniesionej przez Rzecznika Finansowego. **Rzecznik Finansowy zgłasza zatem potrzebę wprowadzenia do projektu ustawy analogicznej zasady tj. zniesienia kosztów w postępowaniu ze skargi nadzwyczajnej, w odniesieniu do Rzecznika Finansowego. W związku z powyższym uprzejmie proszę o rozważenie dodania do projektu ustawy przepisu o treści:**

„Art. X. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1109) po art. 28 dodaje się art. 28a w brzmieniu:

„Art. 28a. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym w sprawie skargi nadzwyczajnej wniesionej przez Rzecznika zgodnie z art. 89 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2024 r. poz. 622) koszty procesu podlegają wzajemnemu zniesieniu.”.

W przypadku skarg nadzwyczajnych składanych przez Rzecznika Finansowego ujawniły się w praktyce problemy związane z niejednoznacznością przepisów w przedmiocie rozliczania kosztów procesu przed Sądem Najwyższym. Chociaż – co do zasady – Sąd Najwyższy przy rozpatrywaniu skarg nadzwyczajnych znosi wzajemne koszty, to w jednej ze spraw Sąd Najwyższy zasądził od Rzecznika Finansowego na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego.

Konieczne wydaje się zatem jednoznaczne rozstrzygnięcie ustawodawcy, iż w przypadku wniesienia skargi nadzwyczajnej, koszty procesu podlegają wzajemnemu zniesieniu. Rzecznik Finansowy, podobnie jak Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Dziecka, Rzecznik Praw Obywatelskich czy Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców jest organem ochrony praworządności, a zatem występując w postępowaniu sądowym w związku z realizacją zadań powierzonych mu ustawą nie może być traktowany ani jako strona wygrywająca ani przegrywająca w sporze.

Str. 2

2. Wprowadzenie dodatkowych przepisów ograniczających obowiązki sprawozdawcze, uregulowane w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej.

Uprzejmie proszę o rozważenie dodatkowych zmian w zakresie deregulacji poprzez nowelizację ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. *o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej* (dalej: UoRF).

Analiza funkcjonowania regulacji dotyczących obowiązków sprawozdawczych podmiotów rynku finansowego w odniesieniu do Rzecznika Finansowego wskazuje, że możliwe są ograniczenia w tym zakresie. W ocenie Rzecznika Finansowego w odniesieniu do większości podmiotów rynku finansowego obowiązek ten wydaje się nadmiarowy, zwłaszcza w kontekście już istniejących obowiązków regulacyjnych.

W ramach deregulacji Rzecznik Finansowy postuluje ograniczenie obowiązku sprawozdawczego określonego w art. 33 UoRF tj. dotyczącego rozpatrywania reklamacji oraz liczby wystąpień klientów podmiotów rynku finansowego na drogę postępowania sądowego w wyniku nierozpatrzenia reklamacji zgodnie z wolą tych klientów. Do składania obowiązkowych sprawozdań zobowiązane byłyby jedynie podmioty określone w art. 2 pkt 3 lit. b, d i f UoRF, tj.: banki krajowe, banki zagraniczne, oddziały banku zagranicznego, oddziały instytucji kredytowych, instytucji finansowych (w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - *Prawo bankowe* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646)), spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe jak również krajowe zakłady ubezpieczeń, zagraniczne zakład ubezpieczeń oraz główny oddział i oddział w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. *o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej*.

Proponowane zmiany nie oznaczają jednak, że Rzecznik Finansowy pozostanie bez wiedzy na temat reklamacji składanych do pozostałych podmiotów rynku finansowego. W tym przypadku na podstawie znowelizowanego art. 25 UoRF Rzecznik Finansowy będzie mógł wystąpić o udzielenie informacji dotyczących rozpatrywania reklamacji. Zmiana przepisów pozwoli Rzecznikowi Finansowemu na pozyskanie informacji od pozostałych podmiotów jedynie w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby.

Str. 3

W konsekwencji, oprócz zmian wskazanych w ww. pkt 1 w zakresie UoRF, proponuje się dodanie do projektu ustawy przepisu w brzmieniu:

„Art. X. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1109) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 25 w ust. 1 w pkt 1 po pkt 3 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) występować do podmiotów rynku finansowego o udzielenie informacji dotyczących rozpatrywania reklamacji oraz liczby wystąpień klientów tych podmiotów na drogę postępowania sądowego w wyniku nierozpatrzenia reklamacji zgodnie z wolą tych klientów, z uwzględnieniem w szczególności:

- a) liczby reklamacji, z przyporządkowaniem ich do określonego rodzaju umów lub usług świadczonych przez podmiot,
- b) uznanych i nieuwzględnionych roszczeń, wynikających z wniesionych reklamacji,
- c) informacji o wartości roszczeń zgłoszonych w pozwach i kwot zasądzonych prawomocnymi orzeczeniami sądów na rzecz klientów.”;

2) art. 33 otrzymuje brzmienie:

„Art. 33. Podmiot rynku finansowego, o którym mowa w art. 2 pkt 3 lit. b, d i f, corocznie, w terminie 45 dni od zakończenia roku kalendarzowego, przekazuje Rzecznikowi sprawozdanie dotyczące rozpatrywania reklamacji oraz liczby wystąpień klientów tych podmiotów na drogę postępowania sądowego w wyniku nierozpatrzenia reklamacji zgodnie z wolą tych klientów, z uwzględnieniem:

- 1) liczby reklamacji, z przyporządkowaniem ich do określonego rodzaju umów lub usług świadczonych przez podmiot;
- 2) uznanych i nieuwzględnionych roszczeń, wynikających z wniesionych reklamacji;
- 3) informacji o wartości roszczeń zgłoszonych w pozwach i kwot zasądzonych prawomocnymi orzeczeniami sądów na rzecz klientów w okresie sprawozdawczym.”

3. Zmiany w Prawie przedsiębiorców dotyczące tworzenia okresowych planów kontroli i oceny ryzyka (art. 21 projektu pkt 4)

W projektowanej ustawie w art. 21 pkt 4 proponuje się następujące zmiany w art. 47 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kontrole przeprowadza się zgodnie z okresowym planem kontroli po uprzednim dokonaniu okresowej analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej (kontrola planowa). Analiza obejmuje identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe, jak również określa zasady umożliwiające przypisanie przedsiębiorców do jednej z następujących kategorii ryzyka: niskie, średnie, wysokie. Sposób przeprowadzenia analizy określa organ kontroli lub organ nadrzędny.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Organ kontroli udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ informację o zasadach umożliwiających przypisanie przedsiębiorców do właściwej dla nich kategorii ryzyka, na podstawie dotychczasowej okresowej analizy, o której mowa w ust. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia przyjęcia kolejnej okresowej analizy, zastępującej dotychczasową okresową analizę, z wyjątkiem informacji niejawnych lub innych informacji stanowiących tajemnicę prawnie chronioną. Zakres udostępnianych informacji podlega ograniczeniu również ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy.

(...)”.

Rzecznik Finansowy proponuje uzupełnienie regulacji art. 21 pkt 4 projektu ustawy poprzez dodanie dodatkowych ust. 1d i ust. 1e, tj.:

— w art. 21 w pkt 4 w lit. b zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1e w brzmieniu:”

— dodaje się ust. 1d i ust. 1e

Str. 5

„1d. Organ kontroli może nie przeprowadzać kontroli planowych w przypadku braku dostatecznych informacji umożliwiających sporządzenie okresowej analizy, o której mowa w ust. 1, chyba, że przepis szczególny stanowi inaczej.

1e. W przypadku o którym mowa w ust. 1d organ kontroli udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ informację, że nie są przewidziane w danym okresie kontrole planowe.”

W ocenie Rzecznika Finansowego w wielu wypadkach wystarczające jest przeprowadzanie kontroli doraźnych dla realizacji zadań nadzorczych określonych w ustawach szczególnych. Ponadto niektóre organy (jak np. Rzecznik Finansowy) mają niewielkie lub żadne doświadczenie w zakresie wykonywania funkcji nadzorczych i tym samym obiektywnie nie są w stanie na ten moment planować kontroli i szacować ryzyka. Umożliwienie odstąpienia od kontroli planowanych zmniejszy też potencjalny zakres kontroli, któremu mogą podlegać przedsiębiorcy i tym samym pozwoli to na spełnienie celu ustawy, czyli zmniejszenie liczby zbędnych i nadmiernych wymogów regulacyjnych, co w konsekwencji powinno się przyczynić do zmniejszenia kosztów przedsiębiorców. Przymus prowadzenia kontroli planowanych przez wszystkie organy stanowi naruszenie proporcjonalności i adekwatności jak również w wielu wypadkach nie jest konieczny do osiągnięcia celów przewidzianych w ustawach szczególnych.

Łączę wyrazy szacunku

Rzecznik Finansowy

Elektronicznie
podpisany przez
Michał Piotr Ziemiak
Data: 2025.04.14
12:46:10 +02'00'

dr Michał Ziemiak

Rzecznik Finansowy
ul. Nowogrodzka 47A
00-695 Warszawa

info@rf.gov.pl
www.rf.gov.pl
@RzecznikFinansowy

Tel. 22 448 77 20
22 363 71 27
Fax 22 363 71 28